

Pjesma kao polazni tekst za esej –

Pjesnik koji je naveden u popisu za pisanje eseja za obje razine je Antun Gustav Matoš. Težište u pisanju eseja jest prikaz njegova djelovanja, utjecaju životu i djelu, razdoblju stvaranja i značajkama pisanja. Međutim, kao drugi tekst može vam biti ponuđena bilo koja pjesma ili tekst nekog drugog pisca kojeg smo radili. Prilikom pisanja takvog poredbenog eseja, morate samo analizirati taj drugi ponuđeni tekst i uočiti sličnosti i razlike između ponuđenih tekstova./ Ne treba se pisati o drugom piscu, osim ako se to ne traži/. Polako, strofu po strofu pročitajte pjesmu i bilježite pjesničke slike, izdvojite motive, a potom odredite temu(o komu ili čemu pjesnik pjeva), te na kraju njegovu poruku. Bilo bi dobro uočiti najmanje dvije stilske figure i citirati ih. Potom isti postupak za drugu pjesmu te na kraju navesti sličnosti ili razlike.

Što sve može povezivati dvije pjesme?

Poveznica može biti oblik pjesme, npr. obje pjesme mogu biti napisane u obliku soneta.

Poveznica može biti tema pjesme, npr. ljubav prema domovini, sjećanje na mrtvu ljubav, poruke mladima.....

Poveznica mogu biti i motivi koji prevladavaju u pjesmi, npr. motivi prirode, motiv žene, motiv zvijezde....

Razlike se mogu ogledati u stihu: jedna pjesma može biti napisana u vezanom, a druga u slobodnom stihu.

Razlike se mogu ogledati u ritmu i tonu pjesme, stilskim figurama...

KAKO SE USPJEŠNO PRIPREMITI? Potrebno je naučiti sve o zadatim pjesnicima, kao primjer, uzet ću Matoša koji je zadat za obje razine:

RAZDOBLJE: Antun Gustav Matoš djelovao je u razdoblju prve hrvatske moderne koju i određujemo po godinama njegova stvaranja. Kao godinu početka ovog razdoblja hrvatske književnosti uzima se 1892. kada izlazi Matoševa novela Moć savjesti, a za kraj razdoblja, godina njegove smrti 1914. Pod njegovim utjecajem u Hrvatskoj se napušta tradicionalno pisanje i prihvaća modernizam.

. O PISCU I DJELU: Antun Gustav Matoš je dezertirao iz svoje domovine ne želeći sudjelovati u ratnim sukobima. Dio svog života proveo je u Francuskoj u kojoj je upoznao stvaralaštvo simbolista i nova viđenja književnosti. Usmjeravao je svojim esejima, člancima hrvatske pisce svog vremena tražeći da im osnovni kriterij bude kriterij lijepog, a ne korisnog. Matoš je pisao novele, putopise, kritike, pjesme. Izdao je tri knjige novela: Iverje, Novo iverje, Umorne priče. Njegove novele dijelimo u dvije grupe: jednu predstavljaju novele domoljubne tematike kojima pripada i novela Kip domovine 188., a drugoj grupi pripadaju novele prepune simbola i nestvarnih elemenata kao Camao ili Cvijet sa raskršća. Napisao je i niz putopisa u kojima je uz lirske opise prirode iznio prisjećanja iz hrvatske povijesti kao u putopisu Oko Lobora.

ZNAČAJKE MATOŠEVE LIRIKE: Matoš je po povratku u Zagreb, početkom 20.stoljeća, tiskao zbirku od osamdesetak pjesama koje su gotove sve antologijske pod naslovom Pjesme. Napisao ih je vezanim stihom ,najčešće u obliku soneta bilježeći osjetilne doživljaje: mirise, zvukove, boje, primjer je pjesma Notturmo. Matoševe su pjesme različite tematike, ali u većini sadrže i refleksivnu temu jer u njima bilježi svoja emocionalna stanja i misli. Primjer je pjesma 1909. u kojoj je Hrvatsku personificirao u liku obješene žene, to je misaono domoljubna pjesma. Jedna od njegovih najpoznatijih pjesama je Utjeha kose u kojoj je obradio doživljaj smrti voljene žene. Poput parnasovaca, sonet je smatrao savršenim oblikom te je većinu svojih pjesama zapisao u tom obliku. Koristio je Petrarčin sonet od dva katrena i dvije tercine.

Ponovite najčešće pjesničke figure (metaforu, anaforu, epiforu, asonancu, aliteraciju, onomatopeju, oksimoron, polisidenton...)